

13 juli 2011

De Beoordelings- en Adviescommissie (verder ook: de BAC) van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Regeling) het volgende advies inzake de klacht van:

_____ geboren op _____
wonende te _____
hierna te noemen: klaagster,
juridisch adviseur: _____

tegen:

(wijlen) _____, overleden op _____
geboren op _____, op de klacht gereageerd. Op 8 juni 2011 is nog een de persoon over wie geklaagd wordt, hierna ook te noemen: aangeklaagde, tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Broeders van Maastricht.

1. De procedure

Het klaagschrift, met bijlagen, is ontvangen op 29 november 2010. Bij brief van 21 februari 2011 heeft de Provinciaal overste van de Broeders FIC (Broeders van Maastricht), _____, op de klacht gereageerd. Op 8 juni 2011 is nog een brief, met bijlagen, ontvangen van mr. _____ voornoemd. Op 20 juni 2011 heeft te Utrecht een zitting van de BAC achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de BAC was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klaagster is niet ter zitting verschenen - zij heeft eerder laten weten daartoe niet in staat te zijn en akkoord te gaan met een afhandeling van de zaak zonder haar aanwezigheid. Wel is namens klaagster verschenen haar juridisch adviseur mr. _____. Namens aangeklaagde is verschenen _____ voornoemd, vergezeld van de heer _____.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde is een oom van klaagster. Hij was een missionaris en kwam veel over in Nederland. Hij logeerde dan meestal thuis bij klaagster.

Aangeklaagde is begonnen met het lastigvallen van klaagster toen zij 4 à 5 jaar oud was. Hij betastte klaagster over haar hele lichaam, ook haar vagina. Klaagster moest ook aangeklaagde betasten aan zijn geslachtsdeel en hem aftrekken. Elke keer als aangeklaagde tijdens verlof bij klaagster thuis logeerde vonden deze gebeurtenissen plaats. Dit alles is doorgestaan totdat klaagster 16 jaar oud was. Toen klaagster 16 jaar oud was, ging aangeklaagde nog verder; het seksueel misbruik eindigde met penetratie/verkrachting. Dit heeft 4 à 5 keer plaatsgevonden in de slaapkamer van klaagster in haar ouderlijk huis.

Klaagster wenst te benadrukken dat aangeklaagde door middel van bedreigingen/bangmakerij haar psychisch onder druk zette en daardoor ook macht over haar uitoefende. Dit alles vond plaats in de jaren

2.2 Vanaf de 3e klas lagere school slijkt klaagster medicijnen. Via de GGD heeft zij psychische hulp gehad. Zij heeft echter nooit verteld over het misbruik. De diagnose bleef bij anorexia.

Op 16-jarige leeftijd, heeft klaagster een poging tot zelfmoord gedaan. In de periode hierna verbleef klaagster in een psychotherapeutisch centrum. Toen zij hier door jongens uit het dorp werd verkracht, is ze weggelopen uit het centrum. Klaagster is in in de prostitutie beland. Ze is gestopt met school en heeft geen opleiding afgemaakt.

Klaagster heeft zich nooit veilig gevoeld in haar ouderlijk huis, zelfs nu nog niet. Ze wil eigenlijk nooit meer in haar ouderlijk huis komen. Ze woont nu in een huis zonder bovenverdieping, daar de gebeurtenissen vroeger vaak plaatsvonden op de bovenverdieping. Klaagster is nooit aan kinderen begonnen, daar de geschiedenis zich niet mocht herhalen. Zij heeft ook niet het gevoel de moeite waard te zijn en is dan ook verbaasd dat er mensen zijn die van haar houden. Ze heeft een laag zelfbeeld.

Al gedurende 25 jaar heeft klaagster psychische hulp. Ze slijkt nog steeds medicijnen. Angst, bijvoorbeeld bang in het donker, regeert haar leven. Daarnaast is ze erg bang (nogmaals) verkracht te worden. Haar leven is door de beschreven gebeurtenissen verwoest. Hetgeen haar is overkomen laat haar geen dag los en het zal haar waarschijnlijk nooit meer lukken er helemaal los van te komen.

2.3 Het doel van de klachtenprocedure voor klaagster is erkenning voor zichzelf. Zij is altijd gevlucht voor de gebeurtenissen. Daarnaast wil zij schadevergoeding voor de therapieën die zij heeft ondergaan.

3. Het verweer

3.1 Aangeklaagde is overleden en kan dus niet meer zelf op de aanklacht reageren. De Overste heeft naar vermogen onderzoek verricht in de archieven en personen gesproken die mogelijk opheldering kunnen geven. In de archieven is niets te vinden dat duidt op onoorbaar gedrag van aangeklaagde. Ook in de notulen van bestuursvergaderingen uit die tijd wordt niets vermeld dat duidt op misdragingen. De overplaatsing van aangeklaagde in naar vond niet plaats vanwege onoorbaar gedrag, maar vanwege zijn eigen wens om terug te keren naar

3.2 Er bestaat geen misverstand over het feit dat de beschreven gedragingen ten sterkste dienen te worden afgekeurd. Zeker gelet op de omvang en de ernst van het misbruik. Op grond van de ter beschikking staande gegevens kan echter niet worden bevestigd dat aangeklaagde zich hieraan heeft schuldig gemaakt.

3.3 De klacht van klaagster heeft betrekking op seksueel misbruik dat in een familierelatie heeft plaatsgevonden. Het misbruik geschiedde wanneer aangeklaagde als missionaris terug was in Nederland voor vakantie. Er is in deze zaak dus geen sprake van een functionele relatie, waarop de procedures van Hulp en Recht betrekking hebben. Voorts heeft de Overste ter zitting aan de orde gesteld, dat aangeklaagde in onder het gezag viel van de Congregatie van (net als de Nederlandse Congregatie onderdeel van een internationale overkoepelende organisatie) en het dus de vraag is of er wel sprake is van seksueel misbruik door een functionaris van een kerkelijke instelling in Nederland. De BAC dient derhalve te bepalen of de klacht van klaagster wel ontvankelijk is.

3.4 De Overste heeft geen reden om aan te nemen dat klaagster onwaarheid spreekt en wil dan ook, mocht blijken dat er inderdaad sprake is geweest van seksueel misbruik, de pijn erkennen en oprecht verontschuldigen aanbieden.

4. De beoordeling

4.1 Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Allereerst is aan de orde of klaagster ontvankelijk is in haar klacht, nu aangeklaagde tijdens het gestelde misbruik als missionaris uit met verlof was in Nederland. De BAC is van oordeel, dat nu er - zoals door de Overste gesteld - sprake is van een internationale overkoepelende organisatie, aangenomen kan worden, dat aangeklaagde weliswaar voor zijn werkzaamheden als missionaris in onder het gezag viel van de Congregatie in , maar dat de Congregatie in Nederland verantwoordelijkheid droeg voor de gedragingen van aangeklaagde tijdens zijn verlof in Nederland. Daarmee is voldaan aan de eis van artikel 6.1 van het reglement.

4.2. Voor wat betreft het verweer dat er geen sprake is van seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van het reglement , aangezien het misbruik zou hebben plaats gevonden in een familierelatie en een functionele relatie ontbrak, geldt het volgende.

Naar het oordeel van de BAC is het voldoende aanmemelijk dat de enkele hoedanigheid van aangeklaagde als missionaris/heerom reeds zodanig imponerend en intimiderend is geweest, dat tussen aangeklaagde en klaagster een situatie is geschapen waarin klaagster op haar jonge leeftijd niet in staat zal zijn geweest zich aan de gedragingen van aangeklaagde te onttrekken. Ook in zoverre is de klacht derhalve ontvankelijk.

4.3 Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder *seksueel misbruik* worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheids situatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Regeling.

4.4 Er zijn ongeveer zevenenveertig jaar verstreken sedert de feiten die klaagster aangeklaagde verwijt zijn begonnen, welke feiten zijn doorgestaan tot ongeveer vijfendertig jaar geleden. Mede door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de BAC aanmemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klaagster schetst hebben plaatsgevonden. De BAC is hiervan overtuigd geraakt niet alleen door de wijze waarop en de details waarmee klaagster haar verhaal heeft beschreven, maar ook door de overgelegde verklaring van ; het opgestelde behandelplan d.d. van , alsmede door de overgelegde verklaringen van de huisarts van klaagster, respectievelijk) en-

4.5 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag in zijn hoedanigheid van Heerom hoogst kwalijk is geweest. Aangeklaagde heeft zich seksueel bevredigd en zich laten bevredigen ten koste van een meisje dat aanvankelijk zeer jong was, 4 à 5 jaar oud, en is daarmee doorgestaan tot en met haar 16e levensjaar, waarbij hij haar zelfs op die leeftijd heeft verkracht. Het misbruik heeft zich in de loop der jaren bij herhaling voorgedaan in het ouderlijk huis van klaagster

(waaronder ook de slaapkamer van klaagster), nota bene een omgeving waar klaagster veilig had behoren te zijn. De BAC acht het gebeurde zeer ernstig.

4.6 Nu aangeklaagde is overleden is er geen mogelijkheid meer tot het opleggen van maatregelen richting aangeklaagde. Het advies van de BAC zal zich dan ook concentreren op de hulpverleningsmogelijkheden jegens klaagster. De BAC verwacht dat erkenning van het misbruik door de kerk zal bijdragen aan de verwerking van een en ander door klaagster. Er mag van de Kerk worden verwacht dat zij begrip toont voor wat klaagster is aangedaan, dat zij oprechte excuses maakt jegens klaagster en dat zij haar uiterste best zal doen om te onderzoeken op welke wijze zij thans klaagster nog kan bijstaan.

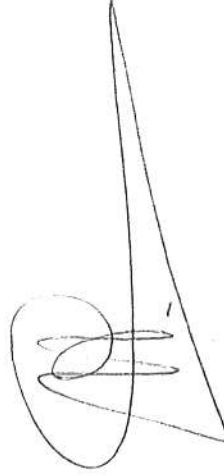
4.7 Over het verzoek van klaagster om financiële vergoedingen kan de BAC niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een grondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal een onafhankelijke financiële commissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

Ter informatie van klaagster merkt de BAC op dat de Bisschoppenconferentie en de KNR een commissie hebben ingesteld, de commissie Lindenbergh, die de bisschoppen en oversten met betrekking tot schadevergoeding heeft geadviseerd.

5. Het advies

De Beoordelings- en Adviescommissie adviseert de Provinciale overste van de Congregatie FIC (Broeders van Maastricht) de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat het misbruik in de genoemde omstandigheden heeft plaatsgevonden, en adviseert zoals hiervoor onder 4.6 weergegeven.

Dit advies is vastgesteld op 13 juli 2011 door: mr. H.J. Schepen, voorzitter;
A.A.M. Oostveen en W.M. Veltman-Breddels, leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'S' followed by a smaller 'c' and 'h'.

Mr. H.J. Schepen
Voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie FIC (Broeders van Maastricht) en aan laagster verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies laagster schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de BAC een afschrift van de beslissing van de Overste.